

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 11 (13)
2025**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 11-son 2025 yil

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

11

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2025

MUNDARIJA

Жанназарова Г.К., Кодиржонов Ш., Миркомиллов Д. Инфраструктура экологии: мировой опыт и перспективы для Узбекистана.....	7
Бабаханова Д.Р. Цифровая трансформация промышленности: инновации, которые определяют будущее.....	15
Raxmatullaev A.X. Neft-gaz sanoati korxonalarining samaradorligini oshirishda investitsion faoliyatni takomillashtirish.....	18
Кадилова Д.Ш. Фосфогипс чиқиндисиди асосида олинадиган гипсли боғловчининг техник-иктисодий самарадорлик кўрсаткичлари.....	22
Исраилова Д.К. Иқтисодиётда аёллар бандлигини ташкил этишга назарий қарашлар...	24
Мирсаидова Ш.А. Зарубежный и отечественный опыт повышения эффективности строительных компаний.....	29
Солиева Г.А. Туризм и цифровые технологии.....	35
Қобилов Ш. Янги Ўзбекистоннинг “Яшил” тараққиёт йўли” — хавфсизлик ва фаровонлик омили.....	39
Boboyev A.Ch. Hududlarda agrosanoat majmuasini klaster asosida ishlab chiqarishini tashkil etish	46
Жураханов М.Э. Концептуальные основы устойчивого развития малого бизнеса и предпринимательства Узбекистана.....	50
Ismatov R.O. Sanoat korxonalarida innovatsion faoliyatni boshqarish tizimini samaradorligini oshirish.....	55
Шокирова Г.М. Суть и особенности управления цифровым маркетингом и его значимость для организации бизнес-процессов на промышленных предприятиях.....	60
Anafiyaev A.M. Makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda sanoat tarmog'i salohiyatining roli.....	65
Mirzayev S.A. O'zbekiston qurilish sanoatida strategik boshqaruv.....	69
Sattikulova G.A. To'qimachilik sanoatini rivojlantirishni hududiy xususiyatlari yuzasidan ilg'or xorij tajribasi.....	72
Ubaydullaev K. Qoraqalpog'iston Respublikasi qishloq xo'jaligida moddiy-texnika resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirish zahiralari.....	76
Quvondiqova G.S. “International experience: the interrelationship between industrial investments and economic growth”.....	80
Сапаров И.Ў. Европа иттифоқининг рақамли платформаларни тартибга солиш тажрибаси: Digital Markets Act (DMA) ва Digital Services Act (DSA).....	84
Saidaxmedov N.X. Raqamli texnologiyalar asosida yengil sanoat korxonalarida mehnat unumdorligini oshirish mexanizmlari.....	90
Pardayev T.N., Jo'rayev J.J., Usmonov Sh.E. Bojxona to'lovlaridan beriladigan imtiyozlarning samaradorligini oshirish yo'llari.....	94
Eraliev A.A. Efficient utilization of digitalization to enhance productivity in Uzbekistan's enterprises.....	99
Соҳибназаров А.А. Ўзбекистонда исломий молия тизимининг шаклланиши ва ривожланиш босқичлари: хронологик ёндашув.....	103
Karimova N.Y. Raqamli transformatsiya va mehnat unumdorligi o'sishining iqtisodiy rivojlanishga ta'siri: O'zbekiston misolida empirik tahlil.....	107
Usubjonov Z.V. Bank xizmatlari bozorini rivojlanishda marketing strategiyalaridan foydalanish.....	110
Jo'raboyev H.X. Analysis of economic and financial indicators of small business entities in the construction sector.....	113
Ziyodullaev S.M. Modern approaches to reducing liquidity risk in managing bank passive operations and harmonization with international standards.....	117
Хайдаров Х.У., Рахмонов Д.Р. Молиявий инқироз оқибатлари ва уларни олдини олиш чора-тадбирлари ахамияти.....	120

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 11-son 2025 yil

Achilov A.N. Aktuar uslublarning aktualligi.....	125
Berdiyarov B.T. O‘zbekiston tijorat banklari uchun sun’iy intellektga asoslangan kredit riski va likvidlikni boshqarish.....	127
Nishonboyev D.E. Directions for improving the business environment in Uzbekistan.....	132
Юлдашева Г. Основные направления повышения эффективности управления деятельности предприятий оптовой (розничной) торговли.....	136
Jumanazarova G. Investitsion siyosatni amalga oshirishda xorij tajribasi.....	138
Амбарцумян А.А. Некоторые проблемы внедрения возобновляемых источников в генерацию энергии.....	142
Yangiboyev U.A. Chakana savdo tarmoqlarini raqamlashtirish yo‘nalishlari	146
Холматов Б., Абдукаххорова З. Ижтимоий давлат моделлари	150
Mambetjanov Q.Q. Kambag‘allikni qisqartirishda inson kapitali omilidan samarali foydalanish yo‘nalishlari	154
Nigmatova D.Z., Amanov E.G’. Talant management tizimi – inson resurslarini boshqarishda innovatsion yondashuv sifatida	159
Xalmirzayev A.A., Shodiyeva N.H. Agroturizmni rivojlantirishning xalqaro tajribalari va undan O‘zbekistonda foydalanish imkoniyatlari	162
Normurodov X.E., Abduxalilov S.A. O‘zbekiston iqtisodiyotining barqaror o‘shida inson kapitalining ahamiyati	167
Мусаева Д.Д. Основные принципы и подходы к стратегическому управлению	172
Гайбуллаев Ф. Коррупциядан қарши мурасасиз муҳит яратиш борасида кенг қўламли ислохотлар стратегияси.....	175
Mirzayev B.S. Bank sektorida kredit xavflarini baholashning yangi usullari: PD–LGD–EAD integratsiyalashgan modeli.....	180
Ruzmanov Sh.U. Oziq-ovqat korxonalari mahsulotlari raqobatbardoshligini boshqarish samaradorligini baholash usullari.....	183
Xasanova X.F. Islomiy moliyalashtirishda buxgalteriya hisobi va audit tekshiruvlarini uyg‘unlashtirish.....	187
Baxtohunova D.N. Mijoz - bank uchun emas, bank- mijoz uchun. (Mijozning o‘rniga o‘zingiz o‘tiring...).....	191
Ikromov A.Sh. Yangi O‘zbekistonda oziq-ovqat korxonalarida mahsulot raqobatbardoshligini boshqarish amaliyotini davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash xususiyatlari.....	195
Abdumo‘minov A.A. Sanoat korxonalari raqobatbardoshligiga ta’sir etuvchi omillar.....	200
Murtazayev I.B. Zarafshon mintaqasida agrar salohiyat va qayta ishlash infratuzilmasini rivojlantirishning oziq-ovqat xavfsizligiga ta’siri.....	207
Абдухамидова Ф.Б. Факторы, влияющие на намерение пользователей оформлять цифровые подписки.....	212
Juraev D.A. Sanoat korxonalari ishlab chiqarish samaradorligini oshirish.....	215
Захирова Г.М. Ўзбекистонда тиббий туризмни ривожлантириш масалалари.....	218
Tursunov M.B. Tadbirkorlik risklarining mohiyati, mazmuni va turlari.....	223
Danabekov A.S. Yangi O‘zbekistonda kambag‘allikni qisqartirish - davlat siyosatining ustuvor masalasi sifatida.....	230
Кадырова И.В. Работы особенности регионального туристического кластера.....	233
Ro‘zimatova Sh.B. Xorazmda gastronomik turizmni rivojlantirish.....	237
Doniyev Sh.O’. Global iqtisodiy integratsiya sharoitida to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar jalb qilish: mavjud imkoniyatlar hamda to‘siqlar.....	240
Давлетов Ж.М. Зарубежный опыт управления качеством пассажирских перевозок на железнодорожном транспорте.....	244
Aripov O.A. Sharqda buyuk mutafakkirlarning asarlarida «tadbirkorlik» tushunchasi mohiyatining yoritilishi.....	248
Turebekov A.A. Jahon bozor iqtisodiyotida ishlab chiqarish xarajatlarini tartibga solishning nazariy jihatlar.....	253

**AGROTURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING XALQARO TAJRIBALARI VA UNDAN
O‘ZBEKISTONDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI**

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ АГРОТУРИЗМА И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО
ПРИМЕНЕНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ**

**INTERNATIONAL EXPERIENCES IN THE DEVELOPMENT OF AGROTOURISM AND
OPPORTUNITIES FOR THEIR APPLICATION IN UZBEKISTAN**

Xalmirzayev Axmadjan Axunovich O‘zMU prof.
Shodiyeva Nafosatxon Hamza qizi O‘zMU tayanch doktoranti

Annotatsiya

Mazkur ilmiy ishda agroturizmning jahon miqyosidagi rivojlanish jarayoni, yetakchi davlatlar tajribasi hamda ularning iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik afzalliklari tahlil qilinadi. Shuningdek, xorij tajribasidan kelib chiqib, O‘zbekiston sharoitida agroturizmni rivojlantirish omillari, resurslari va mavjud muammolarni bartaraf etish yo‘llari aniqlanadi.

Kalit so‘zlar: agroturizm, qishloq turizmi, xalqaro tajriba, fermer xo‘jaliklari, diversifikatsiya, qishloq infratuzilmasi, ekologik turizm, barqaror rivojlanish, agroxizmatlar, qishloq xo‘jaligi resurslari, turizm klasteri, innovatsion yondashuv.

В данном научном исследовании анализируются процессы развития агротуризма в мировом масштабе, опыт ведущих стран, а также их экономические, социальные и экологические преимущества. На основе зарубежного опыта определяются факторы и ресурсы развития агротуризма в условиях Узбекистана, а также пути устранения существующих проблем.

Ключевые слова: агротуризм, сельский туризм, международный опыт, фермерские хозяйства, диверсификация, сельская инфраструктура, экологический туризм, устойчивое развитие, агросервисы, сельскохозяйственные ресурсы, туристический кластер, инновационный подход.

This scientific study analyzes the global development of agritourism, the experience of leading countries, and their economic, social, and environmental advantages. Based on international practices, the factors and resources for the development of agritourism in Uzbekistan, as well as ways to address existing challenges, are identified.

Keywords: agritourism, rural tourism, international experience, farming enterprises, diversification, rural infrastructure, ecotourism, sustainable development, agro-services, agricultural resources, tourism cluster, innovative approach.

Jahon tajribasida ko‘plab davlatlarda agrar ishlab chiqarish, qishloq xo‘jaligi va turistik xizmatlarni birlashtirish orqali agroturizm muvaffaqiyatli yo‘lga qo‘yilgan: masalan, Yevropa va boshqa taraqqiy etgan mamlakatlarda fermer xo‘jaliklari turistlarga mehmondo‘stlik xizmatlarini ko‘rsatib, sanoat yoki shahar markazlaridan farqli ravishda mahalliy mahsulotlar, gastronomiya va madaniyat asosida noyob tajribalarni taklif etadi. Bu yondashuv nafaqat dam olish va sayohat uchun, balki agrar mahsulotlarni targ‘ib etish, mahalliy madaniy-etnografik merosni asrab-avaylash va ekologik barqarorlikni ta‘minlashda ham muhim rol o‘ynaydi.

O‘zbekiston - boy tabiiy resurslari, tarixiy merosi, an‘anaviy chorvachilik va dehqonchilik madaniyati hamda milliy gastronomiyasi bilan agroturizm sohasida katta salohiyatga ega. Mamlakatda sohaga oid qonunchilik asoslari shakllanayotgan, infratuzilma va xizmat ko‘rsatish tizimi takomillashtirilmoqda. Jumladan, 2019-yilda qabul qilingan Turizm to‘g‘risida Qonun O‘zbekiston Respublikasida turizm sohasiga yangi tartib-qoidalarni belgilagan [1].

O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev turizmni mamlakat iqtisodiyotining muhim tarmoqlaridan biri deb atab, sayyohlik infratuzilmasini rivojlantirish, xizmatlar sifatini oshirish mahalliy va xalqaro turizmni kengaytirish zarurligini ta’kidlagan.

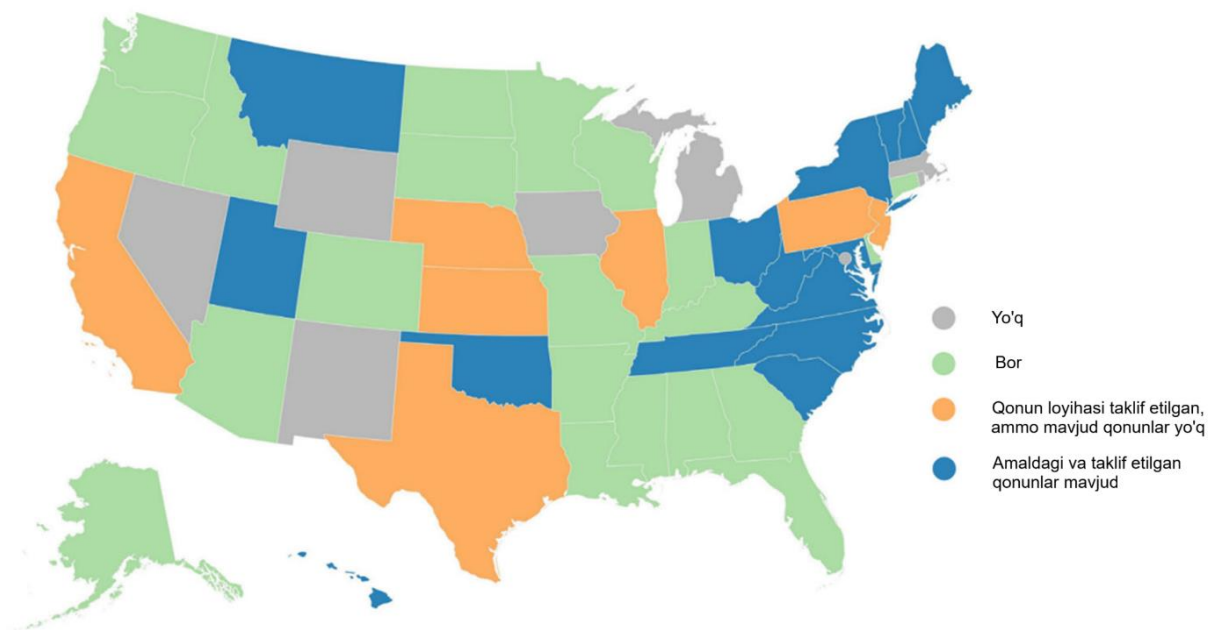
Shu nuqtayi nazardan, O‘zbekiston uchun agroturizmni jahon tajribasi asosida rivojlantirish - qishloq hududlarini iqtisodiy jihatdan jonlantirish, mahalliy dehqon va chorvadorlarga qo‘shimcha daromad manbai yaratish, milliy madaniyat va gastronomiyani saqlab qolish va turistik xizmatlar sektorini kengaytirish jihatidan ayni muddao bo‘lishi mumkin.

Agroturizmning shakllanishi va rivojlanishi bo‘yicha jahon miqyosida bir qator yetakchi olimlar tomonidan ilmiy tadqiqotlar olib borilgan. Xususan, Carlo Tedioli, Thomas Streifeneder, Grillini G., Sacchi G., Lisa Chase, Akwii va Kruszewski [5,6,7], MDH mamlakatlarida ham agroturizmning rivojlanish mexanizmlari turli olimlar tomonidan o‘rganilgan: Kozlov N., Alekseeva I., Golubev O., Kruzhalin V., Markova E. va Zorinova T. Kharitonov S., Shved L. va Romasheva T., Malska O., Tkachenko T. va Kirilyuk N. shular jumlasidandir. Markaziy Osiyoda mazkur yo‘nalish bo‘yicha ilmiy tadqiqotlar asosan Khitakhunov A., Amirbekova S., Turganbayeva A., Satarova A., Kurbonova Z. olib borganlar[13].

O‘zbekistonda Patterson I., Aslam M.U., Siddiqov A., Nosirov B.Z., Shermatov O., Imomov R., Qobulova M., Mirzaev M.A., Alieva M.T., Boltabayev M.R., Tuxliyev I.S., Safarov B.Sh. va Abduxamidov S.A. kabi olimlar agroturizmning nazariy asoslari, qishloq xo‘jaligi resurslaridan foydalanish samaradorligi, turizm klasterlari, xizmatlar diversifikatsiyasi va xorij tajribasini O‘zbekiston sharoitiga moslashtirish bo‘yicha qimmatli ilmiy yondashuvlarni shakllantirganlar[11].

Bugungi kunda agroturizmning jadal rivojlanishi natijasida u xorijiy turistlar e‘tiborini kuchli jalb qilmoqda. Agroturizm Italiya, Ispaniya, Irlandiya, Fransiya, Shveytsariya va Skandinaviya mamlakatlarida eng rivojlangan yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Ularning mazkur sohadagi yillik daromadi 100 million dollarga teng. Agroturizm orqali olinadigan daromad turizm sohasidan olinadigan umumiy daromadning 10–20 foizini tashkil etadi [11].

AQSHda agroturizm bo‘yicha siyosat va tartibga solish choralarining aksariyati milliy darajada emas, balki shtat, okrug yoki mahalliy darajada qabul qilinadi. 2021-yil aprel holatiga ko‘ra, mamlakatdagi 50 shtatning 39 tasida turli shakldagi agroturizmga oid qonunlar mavjud. Fuqarolik javobgarligi bo‘yicha qabul qilingan qonunlar agroturizm faoliyatini amalga oshirayotgan fermer xo‘jaliklarining huquqiy javobgarligini cheklaydi. Ko‘pincha bu qonunlar fermer xo‘jaligi hududlarida mehmonlarga qishloq xo‘jaligiga xos xavflar haqida ma’lum bir matnda ogohlantiruvchi belgilarni o‘rnatishni talab qiladi(1-rasm)[12].

1-rasm. Shtatlar bo‘yicha agriturizmga oid qonunlar
Manba: Akwii va Kruszewski, 2021

Agroturizmni tartibga soluvchi barcha me’yoriy hujjatlar Italiya Qishloq Tarmog‘i tomonidan yagona ma’lumotlar bazasida jamlangan bo‘lib, hozirda 112 dan ortiq normativ hujjat mavjud. Soliq masalalarida esa agroturizm faoliyati 1991-yil 30-dekabrda 413-sonli Qonun asosida imtiyozli soliqqa tortiladi. Ushbu tizimga ko‘ra, agroturizm daromadlari umumiy qishloq xo‘jaligi daromadiga qo‘shilmaydi, balki QQSdan tashqari sof daromadning 25 foizi miqdorida belgilangan stavka asosida soliqqa tortiladi. QQS esa yig‘ilgan summaning 50 foizi miqdorida belgilanadi (ta’limiy va ijtimoiy xizmatlar ro‘yxatga olingan taqdirda QQSdan ozod qilinadi).

1-jadvalda agroturizm rivojlanishining yetakchi davlatlar bo‘yicha taqqoslama tahlili keltirilgan bo‘lib, unda Italiya, Fransiya, AQSh, Yaponiya va Turkiya tajribasi asosiy mezonlar kesimida solishtiriladi. Har bir mamlakatda agroturizmni shakllantirishga oid davlat siyosati, infratuzilma darajasi, iqtisodiy va ijtimoiy ta’sirlar, ekologik yondashuvlar hamda marketing strategiyalari o‘ziga xos xususiyatlarga ega. Ushbu taqqoslash agroturizmning xalqaro modellari va ularning samaradorligini chuqur anglash imkonini beradi. Shuningdek, mazkur tajribalar O‘zbekiston uchun barqaror agroturizm modelini yaratishda muhim metodik asos bo‘lib xizmat qiladi [11].

1-jadval

Turli mamlakatlar tajribalari asosida agroturizm rivojlanishining qiyosiy jadvali [1]

Mezonlar / Mamlakatlar	Italiya	Fransiya	AQSH	Yaponiya	Turkiya
Davlat siyosati	1985 yildan “Agroturizm to‘g‘risida”gi qonunlar, fermerlarga soliq imtiyozlari	Qishloq turizmini qo‘llab-quvvatlash dasturlari, grantlar	USDA orqali fermerlar uchun grant va kreditlar	Mahalliy hukumatlar orqali agroturizmni rivojlantirish	Turizm va qishloq xo‘jaligi vazirliklari hamkorligi
Infratuzilma	Ferma uylari, uzumzorlar, gastronomik turlar	Qishloq mehmon uylari, gastronomiya markazlari	Ferma turlari, rancho turizmi	Choy plantasiyalari, guruch turlari	Qishloq uylari, organik ferma turlari
Iqtisodiy ta’sir	Millionlab turistlar, fermerlar daromadini oshirish	Turizm va gastronomiya orqali yuqori daromad	Fermerlar uchun diversifikasiya va qo‘shimcha daromad	Qishloq aholisi uchun yangi ish o‘rinlari	Turizm daromadining bir qismi agroturizmdan
Ijtimoiy ta’sir	Mahalliy aholi bandligi, madaniy merosni saqlash	Urf-odatlar va gastronomiyani targ‘ib qilish	Qishloq jamoalarini qo‘llab-quvvatlash	Yoshlarni qishloqda ushlab qolish	Mahalliy an’analarini turistlarga tanitish
Ekologik jihatlar	Barqaror qishloq turizmi, organik mahsulotlar	Ekologik turizm bilan uyg‘unlashgan	Tabiatni muhofaza qilish dasturlari	Ekologik toza texnologiyalar	Barqarorlik va organik mahsulotlar
Marketing va reklama	“Made in Italy” brendi, gastronomiya	Fransuz sharab va gastronomiya brendi	Internet marketing, ferma turlari	Milliy an’analar va madaniy meros	Turizm yarmarkalari va onlayn platforma

Markaziy Osiyoda agroturizm nisbatan yangi yo‘nalish bo‘lib, u qishloq xo‘jaligi an’analari bilan turizmni uyg‘unlashtiradi. Mintaqa (Qozog‘iston, O‘zbekiston, Qirg‘iziston, Tojikiston,

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 11-son 2025 yil

Turkmaniston) tabiiy resurslarga boy: serhosil vodiylar, tog‘ yaylovlari, qadimiy qishloq xo‘jaligi madaniyatlari. Agroturizm bu yerda qishloq hududlari iqtisodiyotini diversifikatsiya qilishga, ishsizlikni kamaytirishga va barqaror rivojlanishga yordam beradi (2-jadvalga qarang).

Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, turizm, jumladan agroturizm ham, ayniqsa Buyuk Ipak yo'li yo'nalishlarida, mintaqadagi o'sishning muhim drayveriga aylanishi mumkin. Dunyo bozorida agroturizm hajmi 2023-yilga kelib 141 milliard dollarga baholanmoqda, Markaziy Osiyo esa yiliga 11,5 foizgacha o'sish salohiyatiga ega [13].

2-jadval

Markaziy Osiyo mamlakatlarida agroturizmning rivojlanishi [2]

Mamlakat	Asosiy yo'nalishlar	Obyektlar va loyihalarga misollar	Istiqbollar
O'zbekiston	Meva, vino, asal, paxta yetishtiruvchi xo'jaliklar; vohalarda etno- agroturizm.	Baxmal va Zomin tumanlarida turizm klasteri; Farg'ona vodiysidagi fermer xo'jaliklari (hosil va degustatsiya).	Markaziy Osiyodagi birinchi Yellowstone-model klasteri.
Qozog'iston	Olmaota viloyatidagi asalarichilik, fermer xo'jaliklari; dashtlarda dehqonchilik.	Asalarichilik. Travel + Leisure Central Asia loyihasi.	Fermerlarga agroturizm bilan shug'ullanishga ruxsat berish; markaz sifatida Olmaotaga e'tibor qaratish.
Qirg'iziston	Ko'chmanchi yaylovlar, otchilik, ko'llar.	So'n-Ko'l yaqinidagi yurt lagerlari (otda sayohatlar, hosil yig'ish). Nomad's Yer (agroelementli ekoturlar).	KNTdagi eng uzun piyoda yo'li (1243 milya); tog' turizmi bilan integratsiyalashgan.
Tojikiston	Pomirda tog' xo'jaliklari, mevali bog'lar.	Pomir vodiylari	Barqarorlikka e'tibor qaratish; biologik xilmaxlilik bo'yicha FAO bilan hamkorlik.
Turkmaniston	Paxta dalalari, poyga otlari (Axalteke otlari).	Viza qoidalari tufayli cheklangan; Qoraqum cho'lidagi fermer xo'jaliklari.	Minimal rivojlangan; etno-agroda salohiyat mavjud, ammo byurokratiya to'sqinlik qilmoqda.

O'zbekistonda agroturizm faoliyati hozircha to'liq shakllanmagan bo'lsa-da, mamlakat bu yo'nalishning ustunliklaridan foydalanish uchun katta imkoniyatlarga ega. O'zbekiston iqtisodiyoti asosan qishloq xo'jaligiga tayanadi, shu bilan birga turizm so'nggi yillarda eng tez rivojlanayotgan sohalardan biriga aylandi. Ayniqsa, oxirgi yigirma yil davomida sayyohlar uchun qulay sharoitlar yaratildi va bu jarayon mamlakatning boy tabiiy hamda madaniy merosi bilan uyg'un ravishda ahamiyat kasb etmoqda [14]. Mamlakatimizda barqaror turizmni rivojlantirish jarayonida agroturizmning mavjud salohiyatidan oqilona foydalanish tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Mazkur yondashuvning amaliyotga tatbiq etilishi, ayniqsa mahalliy aholi ishtirokini kengaytirish bilan birgalikda olib borilayotgani agroturizmni barqaror rivojlantirish uchun muhim institutsional va ijtimoiy asos yaratmoqda.

So'nggi o'n yilliklarda O'zbekiston iqtisodiyotida sodir bo'lgan tarkibiy o'zgarishlar ham ushbu jarayonni jadallashtiruvchi omil bo'lib xizmat qilmoqda. Avval iqtisodiyotning asosiy tayanchi qishloq xo'jaligi bo'lgan bo'lsa, bugungi kunda chuqur tarkibiy islohotlar, agrar sohani modernizatsiya qilish va uni ko'p tarmoqli rivojlantirish zaruriyati kun tartibiga chiqmoqda. Bu esa agroturizmning iqtisodiy va ijtimoiy imkoniyatlarini yanada kengaytirib, qishloq hududlarining barqaror rivojlanishida muhim strategik yo'nalish sifatida shakllanishiga zamin yaratadi.

O‘tkazilgan tahlillar agroturizmning qishloq hududlarini iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik jihatdan rivojlantirishda muhim yo‘nalish ekanini ko‘rsatadi. Xalqaro tajribalar davlat qo‘llab-quvvatlovi, infratuzilma, xizmat sifati va marketingning muhimligini tasdiqlaydi. O‘zbekistonda mavjud tabiiy va agrar resurslar ushbu sohani kengaytirish uchun yetarli bo‘lib, xorij tajribasini mahalliy sharoitga moslashtirish agroturizmning raqobatbardosh modelini yaratishga imkon beradi.

Agroturizmni rivojlantirish uchun davlat dasturini ishlab chiqish, xizmatlarni standartlashtirish va infratuzilmani yaxshilash zarur. Fermer xo‘jaliklarini diversifikatsiya qilishni rag‘batlantirish, hududlarda agroturizm klasterlarini tashkil etish va marketing faoliyatini kuchaytirish soha samaradorligini oshiradi. Mahalliy aholining ishtiroki va resurslardan oqilona foydalanish barqaror agroturizm modelini shakllantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasining 18.07.2019 yildagi «Turizm to‘g‘risida» O‘RQ-549-son Qonuni.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 16 avgustdagi «2018-2019 yillarda turizm sohasini rivojlantirish bo‘yicha chora-tadbirlari tadbirlar to‘g‘risida»gi PQ-3217-sonli Qarori.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 7 fevraldagi «Ichki turizmni jadal rivojlantirishni ta‘minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida»gi PQ-3514-sonli Qarori.
4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018 yil 2 apreldagi 03/1-220- son bilan tasdiqlangan «Qoraqalpog‘iston Respublikasi va viloyatlarda namunali fermer xo‘jaliklarini sayyohlarga xizmat ko‘rsatishga moslashtirish, ularga sayyohlarni jalb qilish hamda ularning mamlakatimizda bo‘lish muddat-larini uzaytirish maqsadida agroturizm va qishloq turizmini rivojlantirish bo‘yicha chora-tadbirlar dasturi».
5. Tedioli, C. (2025). *Italian Agritourism: A Sustainable Model for Rural Growth*.
6. Франция Қишлоқ хўжалиги вазирлиги. Agritourisme : tous à la ferme! (2024).
7. USDA (2025). *Agritourism Resource Manual*.
8. Japan Guide (2024). *Farms and Agriculture – Agritourism in Japan*.
9. DergiPark (2020). *Agro Tourism in Turkey*.
10. Frontiers in Sustainable Cities (2022). *Leveraging Agritourism in Rural Areas in Developing Countries: The Case of Iran*.
11. Siddikov Askar. Opportunities for the development of agroturism on the basis of attracting foreign investment Volume 2, Issue 5, May, 2021
12. Grillini, G.; Sacchi, G.; Chase, L.; Taylor, J.; Van Zyl, C.C.; Van Der Merwe, P.; Streifeneder, T.; Fischer, C. Qualitative Assessment of Agritourism Development Support Schemes in Italy, the USA and South Africa. *Sustainability* 2022, 14, 7903. <https://doi.org/10.3390/su14137903>
13. Azimzhan Khitakhunov. Agriculture in Central Asia: current state and development perspectives. December 2021
14. Patterson, I.; Aslam, M.U. Agritourism as an Emerging Sustainable Tourism Industry in Uzbekistan. *Sustainability* 2024, 16, 7519.
15. Mirzaev M.A., Alieva M.T. Turizm asoslari. O‘quv qo‘llanma. – T.: O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2011. – 288 b. ISBN 978-9943-391-17-8
16. Alieva M.T., Norchaev A.N. Turizm menejmenti. O‘quv qo‘llanma. – T.: TDIU, 2007. – 155 b.
17. Boltabayev M.R., Tuxliyev I.S., Safarov B.Sh., Abduxamidov S.A. Turizm: nazariya va amaliyot. - T.: Barkamol fayz media nashriyoti, 2018. – 400 b.
18. Shermatov O., Nosirov B., Imomov R., Qobulova M. Problems of effective usage of lands in agriculture for ensuring food security.
19. Nosirov B.Z., Abduvasikov A.A. The evolution of agricultural markets of Uzbekistan. Conference materials of D.A. Tsenov Economics Academy in Svishtov, Bulgaria. October 4-5, 2019.
20. Nosirov B., Rakhmonova B. Organization of production of walnuts in an industrial volumes. International online conference ECLSS Economics and Social sciences. Proceeding book. June 28-29, 2020. Istanbul, Turkiye. P. 59-67. <http://eclss.org/publicationsfordoi/istanbulonline.pdf>